

Bryssel, 9. marraskuuta 2018
(OR. en)

14012/18

Toimielinten välinen asia:
2018/0218(COD)

AGRI 529
AGRIFIN 123
AGRIORG 97
AGRILEG 192
CODEC 1927
CADREFIN 335

ILMOITUS

Lähtettäjä:	Puheenjohtajavaltio
Vastaanottaja:	Maatalouden erityiskomitea / neuvosto
Ed. asiak. nro:	13578/18
Kom:n asiak. nro:	9556/18 + REV 1 (en, de, fr) + COR 1
Asia:	Ehdotus: EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä annetun asetuksen (EU) N:o 1308/2013, maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden laatuja järjestelmistä annetun asetuksen (EU) N:o 1151/2012, maustettujen viinituotteiden määritelmästä, kuvauksesta, esittelystä, merkinnöistä ja maantieteellisten merkintöjen suojasta annetun asetuksen (EU) N:o 251/2014, syrjäisimpien alueiden hyväksi toteutettavista maatalousalan erityistoimenpiteistä annetun asetuksen (EU) N:o 228/2013 sekä Egeanmeren pienten saarten hyväksi toteutettavien erityistoimenpiteiden vahvistamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 229/2013 muuttamisesta – Tilanneselvitys

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä edellä mainittua asiaa koskeva tilannekatsaus, joka pohjautuu maataloustuotteiden työryhmässä käytyihin keskusteluihin.

Tilannekatsaus ehdotettuun muutosasetukseen

Komissio julkaisi 1. kesäkuuta 2018 asetusehdotuksen (jäljempänä 'muutosasetus'), jolla on määrä muuttaa nykyistä asetusta (EU) N:o 1308/2013 maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä, asetusta (EU) N:o 1151/2012 maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden laatujärjestelmistä, asetusta (EU) N:o 251/2014 maustetuista viinituotteista, asetusta (EU) N:o 228/2013 maatalousalan erityistoimenpiteistä syrjäisimpien alueiden hyväksi sekä asetusta (EU) N:o 229/2013 Egeanmeren pienten saarten hyväksi toteutettavista erityistoimenpiteistä. YMP:n uudistuspakettiin sisältyy kaksi muuta ehdotusta eli ehdotukset YMP:n strategiasuunnitelma-asetukseksi ja YMP:n rahoitusta, hallinnointia ja seuranta koskevaksi asetukseksi.

Ehdotetun muutosasetuksen tarkastelusta vastaavaksi valmisteluelimeksi määritettiin maataloustuotteiden työryhmä. Tämä selvitys pohjautuu työryhmän 4. ja 20. heinäkuuta ja 12. syyskuuta 2018 tekemään työhön. Työryhmä tarkasteli erityisesti seuraavaa:

- nykyisen yhteisen markkinajärjestelyn (asetus 1308/2013) muuttaminen, joka on seurausta alakohtaisten toimien siirtämisestä YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksen piiriin, koulujakelujärjestelmän mukaisen tuen uudelleenlaskemisesta, sokerialan vientitukeen sovellettavien vanhentuneiden säännösten poistamisesta sekä viinialan muuttumisesta;
- määrärahojen vähentämien syrjäisimpiä alueita koskevassa asetuksessa 228/2013 ja Egeanmeren pieniä saaria koskevassa asetuksessa 229/2013;
- ehdotettu maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden alkuperänimityksiä ja maantieteellisiä merkintöjä (asetuksen 1151/2012 muuttaminen) ja viinejä (asetuksen 1308/2013 muuttaminen) koskevien sääntöjen tarkistaminen ja yhdenmukaistaminen sekä maustettujen viinituotteiden maantieteellisten merkintöjen (asetuksen 251/2014 muuttaminen) sisällyttäminen asetukseen 1151/2012.

Maatalouden horisontaaliasioiden työryhmä tarkasteli vaikutustenarviointia (joka kattaa kolme yhteisen maatalouspolitiikan uudistusta koskevaa säädösehdotusta) kesäkuussa.

Maataloustuotteiden työryhmän ensimmäisissä kokouksissa useat valtuuskunnat esittivät tarkasteluvarauksia, joihin sisältyi myös parlamentaarisia tarkasteluvarauksia.

Ehdotuksen taloudelliset osatekijät, kuten tuen uudelleen laskeminen hedelmien ja vihannesten sekä maidon ja maitotuotteiden toimittamiselle oppilaitoksiin (koulujakelujärjestelmä) sekä määrärahat, joista säädetään asetuksessa 228/2013 syrjäisimpien alueiden ja asetuksessa 229/2013 Egeanmeren pienten saarten osalta, kuuluvat osana monivuotisesta rahoituskehyksestä 2021–2027 käytyihin horisontaalisiin neuvotteluihin.

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena tiivistelmä keskeisistä havainnoista ja kysymyksistä, jotka jäsenvaltiot esittivät maataloustuotteiden työryhmän käsittelemän ehdotuksen eri osista.

Yhteinen markkinajärjestely (asetus 1308/2013) (viiniä lukuun ottamatta):

- Sen lisäksi, että muutosasetuksessa on ehdotettu muutoksia, monet jäsenvaltiot ovat ilmaisseet selvästi haluavansa uudistaa ja mukauttaa markkinavälineitä. Asioita, joita ehdotettiin, olivat julkisten interventioiden arvioiminen ja päivittäminen, ja käsiteltyjä aiheita joustavampi markkinatuki ja Euroopan komission aktiivisempi rooli. Euroopan komission korosti, että maitoalan kriisin aikana kriisitoimenpiteitä oli sovellettu joustavasti.
- Tuottajaorganisaatioille ja toimialakohtaisille organisaatioille olisi annettava enemmän liikkumavaraa, ja koontiasetuksella toteutettavia parannuksia olisi tarkistettava. Tarkastelun mittaan esitettiin useita täsmällisiä kysymyksiä, jotka koskivat erityisesti asetuksen (EU) N:o 1308/2013 149 ja 152 artiklaa, joita Euroopan komissio lupautui tarkastelemaan ja toimittamaan sen tuloksena kirjallisen vastauksen.
- Jotkut jäsenvaltiot pelkäävät, että alakohtaisten ohjelmien siirtäminen YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksen piiriin lisää hallinnollisia vaatimuksia. Monet jäsenvaltiot pyysivät, että jatkettaisiin keskeytyksettä alakohtaisia ohjelmia, joiden kesto on enintään 5 vuotta ja jotka on jo hyväksytty tällä hetkellä sovellettavien sääntöjen perusteella. Alakohtaisten ohjelmien siirtämisen YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksen piiriin ei pitäisi häiritä meneillään olevia ohjelmia. Maatalouden horisontaaliasioiden työryhmä kävi asiasta perusteellisen keskustelun YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksen käsittelyn yhteydessä.

- Useat jäsenvaltiot suhtautuivat kriittisesti ehdotukseen, jonka mukaan Euroopan komissio valtuutettaisiin hyväksymään delegoituja säädöksiä (liitteen määritelmien muuttamiseksi), ja ne pyysivät, että tällaista toimivaltaa rajoitettaisiin.
- Koulujärjestelmien määrärahat vähenisivät ehdotuksen perusteella 250 miljoonasta eurosta noin 220,8 miljoonaan euroon, koska aiemmin Isolle-Britannialle osoitetut määrärahat poistuvat. Useat jäsenvaltiot vastustivat tätä sillä perusteella, että terveellistä ruokavaliota koskevan tavoitteen saavuttamiseksi rahoituskehys on säilytettävä ennallaan.
- Ehdotuksista, jotka koskivat sokerikiintiöiden ja vientitukien lopettamisesta (WTO:n Nairobissa pidetyn ministerikokouksen päätöstä noudattaen) johtuvia poistoja, vallitsi yleinen yksimielisyys. Kuitenkin useat muut poistoehdotukset (varainhoitovuodet, hampunsiementen tuontia tai sokerijuurikkaan vakiolaatuja koskevat säännöt) kyseenalaistettiin ja niiden vaikutuksia on selvennettävä. Tämä koskee myös viittauksia johdetun oikeuden säännöksiin.
- Kokouksen aikana esitettiin samoin kuin jäsenvaltioiden toimittamiin kirjallisiin huomautuksiin sisältyi lisäehdotuksia, joista on keskusteltava asiantuntijatasolla.

Määrärahojen vähentäminen asetuksissa 228/2013 ja 229/2013

- Monet jäsenvaltiot, joita asia koski, vastustivat tiukasti ehdotusta 3,9 prosentin määrärahavähennyksestä syrjäisimmille alueille (4 artikla) ja pienille Egeanmeren saarille (5 artikla), ja tässä yhteydessä viitattiin Madridin yhteisymmärryspöytäkirjaan. Tähän sekä kouluohjelmaan liittyvistä määrärahoista keskustellaan monivuotisesta rahoituskehyksestä neuvoteltaessa.

Maataloustuotteiden, elintarvikkeiden ja maustettujen viinituotteiden (asetus 1151/2012) sekä viinin (asetus 1308/2013) alkuperänimitykset ja maantieteelliset merkinnät

- Menettelyjen tehostamisen ja yhdenmukaistamisen periaatetta, joihin muutosehdotuksilla pyrittiin, kiitettiin selväsanaisesti. Lisäksi mainittiin, että on tärkeää pitää elintarvikkeiden, viinin ja maustetun viinin maantieteellisiä merkintöjä koskevat säännökset keskenään yhdenmukaisina. Koska menettelyt ovat usein monivuotisia, jäsenvaltiot nimenomaisesti korostivat tarvetta yksinkertaistaa ja nopeuttaa niitä viinialalla.
- Maustettujen viinituotteiden sisällyttäminen asetukseen 1151/2012 on askel kohti yhdenmukaistamista. Ehdotetut muutokset vaikuttavat ainoastaan tämän asetuksen III lukuun (maantieteelliset merkinnät), ja sen muut osat olisi pidettävä ennallaan, koska niissä määritellään maustetut viinituotteet ja vahvistetaan säännöt niiden merkitsemiselle.
- Monet jäsenvaltiot ilmoittivat puoltavansa sitä, että jatkossakin säilytetään velvollisuus esittää SAN/SMM-eritelmissä näyttöä todisteeksi siitä, että kyseinen tuote on peräisin tietyltä maantieteelliseltä alueelta.
- Suojan laajentamista kattamaan kauttakuljetettavat tavarat ja sähköinen kaupankäynti kannatettiin yleisesti. Kyseisen säännöksen malliksi ehdotettiin tullimääräyksiä tai EU:n tavaramerkkiasetusta.
- Koska pidennettyä siirtymäkautta koskevan aikarajan poistaminen, jota on ehdotettu, voisi heikentää maantieteellisten merkintöjen suojaa ja aiheuttaa kuluttajissa hämmennystä, jäsenvaltiot halusivat säilyttää tarkastelumenettelyn hyväksyttäessä täytäntöönpanosäädöksiä siirtymäajan myöntämiseksi.
- Asetuksessa 1151/2012 olevaan "unionin muutosten" ja "vakiomuotoisten muutosten" käsitteeseen, joka on peräisin viinialalta, suhtauduttiin pääasiassa myönteisesti. Muutosten luokittelusta olisi kuitenkin annettava lisäselvennystä. Useat jäsenvaltiot suhtautuivat kriittisesti Euroopan komission valtuuttamiseen hyväksymään muutospyyntömenettelylle lisäsääntöjä.

- Osa jäsenvaltioista kannatti inhimillisten tekijöiden asettamista valinnaisiksi SAN-osatekijöiksi, jotta estettäisiin mielivaltaisten kuvausten laatiminen tapauksissa, joissa inhimilliset tekijät eivät ole tuotteen ominaisuuksien kannalta merkityksellisiä. Osa jäsenvaltioista puolestaan vastusti tätä ja huomautti, että inhimilliset tekijät ovat tärkeä SAN-elementti.
- Mahdollisuus keskeyttää EU:n tason menettely siinä tapauksessa, että rekisteröintipäätöstä vastaan on käynnistetty kansallisia menettelyjä, herätti vastustusta.
- Monet jäsenvaltiot eivät pidä riittävän selvinä sääntöjä, joilla rajoitetaan Euroopan komission valvontamahdollisuuksia selvien virheiden estämiseksi.
- Huolta esitettiin siitä, että asetuksen 1151/2012 mukaista vastaväitteiden esittämisaikaa lyhennettäisiin kolmeen kuukauteen, kun taas pidentäminen kahdesta kolmeen kuukauteen viinialalla hyväksyttiin.
- Osallistujat pyysivät selventämään ehdotusta SAN-viinin määritelmäksi (muutokset 93 artiklaan) mahdollisten lajikkeiden laajentamisen sekä sen osalta, että tuote voidaan tunnistaa nimeltä (yksinomaan paikka, alue tai maa?).

Viinialan säännöt (asetus 1308/2013))

- Uusia istutuksia koskevien lupien jatkamisen osalta (1 %:n rajoitus) useimmat jäsenvaltiot olivat tyytyväisiä ehdotukseen, mutta osalla jäsenvaltioista ensireaktio oli kielteinen. Jäsenvaltioiden olisi hyödyllistä saada tietoja, joiden perusteella ne pystyisivät paremmin arvioimaan ehdotetun muutoksen vaikutuksia. Lisäksi ehdotettiin entistä suuremman joustavuuden tarjoamista sekä uusille istutuksille annettavien lupien että tuotantopotentiaalin säilyttämisen hallinnassa.

- Ehdotukset niiden rypälelajikkeiden määrän lisäämisestä, jotka ovat luokittelukelpoisia jäsenvaltioissa, sekä kuuden "kielletyn lajikkeen" ottamista mukaan, perustuivat ympäristöystävällisten ratkaisujen tarjoamiseen alalla. Huolta kuitenkin ilmaistiin terveyteen ja elämänlaatuun liittyvät riskeistä, joita "kiellettyjen lajikkeiden" käyttäminen aiheuttaa, ja monet jäsenvaltiot kannattivat tilanteen säilyttämistä nykyisellään.
- Ehdotus uusien rypäletuotteiden, joista on poistettu alkoholi, käyttöönottamisesta on sekä markkinoiden nykysuuntausten että kuluttajien terveyteen liittyvien pohdintojen mukainen. Tarvitaan kuitenkin lisää teknisen tason keskusteluja, jotta voidaan sopia asianmukaisesta terminologiasta sen varmistamiseksi, että ehdotetut ilmaisut "alkoholi poistettu" ja "alkoholi poistettu osittain" eivät aiheuttaisi hämmennystä. Jälkimmäiselle kategorialle olisi lisäksi vahvistettava alkoholin enimmäismäärä. Lisäksi pidettiin kyseenalaisena, voitaisiinko tällaisista tuotteista enää käyttää nimitystä "viini".
- Säännöt merkintöjä koskevien säännösten vastaisten tuotteiden poistamiselle markkinoilta siirrettiin asetuksesta (EU) N:o 1306/2013 nykyiseen ehdotukseen. Jäsenvaltiot pyysivät, että toissijaisuusperiaatetta sovellettaisiin tällaisissa kysymyksissä laajemmin.
- Muutamat jäsenvaltiot esittivät vielä lisäehdotuksia, joissa oli kyse pakollista ravintoarvoilmoitusta ja ainesosaluetteloja koskevista säännöksistä tai muutoksista viininvalmistusmenetelmiin.
